

גליון מס' 174
פרשת תרומה
ז' אדר תשפ"א

לע"נ מורנו ורבנו הרב חיים אבישלום כהן זצוק"ל

ברכת חיים

מטרתה להעלות שרש הנשמה יותר, ובמנחה של התענית סמוך לשקיעה מתגלה ביותר הרצון העליון.

והתנוצצות אורו של משה רבינו עליו השלום נמצאת בקברי התנאים שהרי אותיות "משנה" - משה נ' ובפרט אצל אלו שמפורש ברבינו האר"י ז"ל שהיו משורש משה רבנו כמו הלל ר' אליעזר רבי יוחנן בן

זכאי, רבי עקיבא, רבי שמעון בר יוחאי מערת המכפלה (אסירי לפני חלק ח').

והביא רבינו זצ"ל את המדרש שמספר: שכאשר נגזרה הגזירה הלך אליהו הנביא ועורר את האבות הקדושים ואמר להם שיש גזירה על עם ישראל על ידי המן ואחשוורוש, ואמרו לאליהו שילך לעורר את משה רבינו, וכשהגיע למשה רבינו, שאל משה רבינו את אליהו הנביא: האם יש בדור צדיק שיכול להתפלל? אמר לו: כן יש את מרדכי, אמר לו: תגיד למרדכי היהודי שיתפלל מלמטה ואני התפלל מלמעלה וביחד נבטל את הגזירה.

שאל רבינו זצ"ל מדוע דווקא אמר אליהו הנביא שיש צדיק בשם מרדכי למה לא אמר לו על הנביאים שהיו באותו הדור חגי זכריה ומלאכי? וביאר שמרדכי היהודי היה משורש נשמתו של משה רבינו וביחד יוכלו לפועל תשועה לעם ישראל.

ועוד הזכיר שמרדכי היהודי התקין מטבע מצד אחד היה מצוייר שק ואפר ומצד שני כתר מלוכה להראות שיש שני צדדים למטבע שמשק ואפר אפשר להגיע לכתה, וחס ושלום להיפך. [ויש ענין בימים אלו להשיג שק זכר למרדכי שלבש שק].

ז' באדר - סוד פטירת משה רבינו

מרבנינו הרב חיים אבישלום כהן זצ"ל

מובא בגמרא (מגילה יג:) שהמן הרשע הטיל גורל כדי לבדוק באיזה חודש לגזור כליה על עם ישראל ונפל הפור על חודש אדר הוא נתמלא שמחה גדולה באומרו שזהו החודש שבו מת משה וממילא דרכו סלולה להזיק לעם ישראל. שאל הראשון לציין הגאון המקובל רבי מרדכי אליהו זצוק"ל מדוע המתין המן עד יום י"ד וט"ו באדר ולא קבע את יום ז' באדר עצמו לגזירה שהוא היום בו נסתלק משה רבינו, ותירץ בשם "הבן איש חי" שהמן היה מכשף גדול וידע הוא שכשאדם נפטר נשמתו הולכת וחוזרת ז' ימים מביתו לקברו לכן חיכה מיום ז' באדר עד יום י"ג באדר ואז גזר את גזירתו בחשבו שכבר תמה הארת משה אך לא ידע כי משה רבינו גם נולד בז' באדר ויום הטפת הברית שלו הייתה ביום השמיני ומכוחה נתגלתה הארה נפלאה אשר בכוחה היה לבטל את זממו.

כתב האלשיך שהטעם שתיקנו מרדכי ואסתר ליתן משלוח מנות הוא משום שלום אהבה ואחדות, אך הטעם שתיקנו מתנות לאביונים הוא משום שמרדכי אמר ליהודים שבאותו הדור שכל אחד ייתן צדקה לעילוי נשמת משה בן עמרם כדי לעורר זכותו שתעמוד להם להינצל מהגזירות. והוסיף הרב חיים כהן זצ"ל שנשמת מרדכי הייתה משורש משה רבינו ועל ידי כך באה הישועה לעם ישראל. "איש יהודי" גימטריא "משה" לרמוז על שורש נשמתו.

רבינו חיים הכהן זצ"ל ביאר את ענין התענית ביום ז' באדר: משה רבינו נולד ביום ז' אדר וכן נפטר בתאריך זה כשצדיקים נפטרים באותו תאריך זה לעת רצון והתענית הנערכת ביום פטירתם אינה תענית של צער אלא

זמני הדלקת נרות: פרשת תרומה - זכור

כניסת השבת

17:11

צאת השבת

18:08

ר"ת 18:44

רחוב גלבוע 11 גבעתיים

לקבלת העלון במייל: r0533157301@gmail.com

1

להערות/להארות ולכל שאלה-

הרב שלמה בצרי: 055-6771015

נכנסו פעם יהודים יראי ה' אל מעונו של ראש הישיבה הגאון הגדול רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל ושאלו אותו: ילמדנו רבינו, מדוע זכה חג "פורים" יותר מבכל המועדים למעלה ודרגה כזו, עד אשר כל מה שמבקש היהודי בתפילה נותנין לו, כמאמר רבותינו: "כל הפושט יד - נותנים לו"? ואשר רבים זכו לצאת בו מאפילה לאורה כשעקרות רבות נפקדו, ואנשים הרעבים ללחם התעשרו והצליחו?! ענה להם מרן הרב שטיינמן ואמר: **"דעו לכם כי אמת בפיכם, והסיבה לכך היא שביום הפורים יש אחדות ואהבה בעם ישראל. כי כל עם ישראל מקיימים את המצוות של משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאבינונים, ועל ידי כך מתרבת האהבה וגדול החסד בין איש לרעהו, ולכן בשמיים**

יש נחת רוח גדולה ועצומה לה', והוא מוכן להושיע את כולם ולהשפיע ניסים ונפלאות". מכאן נלמד מה גדולה מעלתה של האחדות והאהבת הבריות בין איש לרעהו ובין אדם לחברו.

פורים -

כללות כל המועדים

כתב החיד"א (דבש לפי) שבחג פורים רמוזים ענייני המועדים כולם: פסח - ענינו יציאה מעבודת לחירות וכן בפורים - היחלצות ממות לחיים. שבועות - מתן תורה, וכן בפורים קיימו וקיבלו את התורה מחדש. ראש השנה - ספרי חיים ומתים נפתחים, וכן בפורים ספרם נפתח אך לבסוף זכו לחיים. יום הכיפורים - מחילת עוונות, וכן בפורים הוסר מעליהם הקיטרוג שרביץ עליהם. סוכות - עניי כבוד, ובפורים חסו ישראל בצל כנפי השכינה, אשר סוככה עליהם כאם המגוננת על עוללה ורבים מעמי הארץ התייהדו ונכנסו תחת כנפי השכינה.

יום פורים -

כיום הכיפורים

שגב מעלת ימי ה"פורים" הוא כיום הגדול והנורא "יום הכיפורים" - "פורים ככפורים", (לשון זוהר הקדוש). ביום הכיפורים מתעלים ישראל לדרגה שהיא מעל הטבע על ידי ביטול הגוף, ובפורים זוכים לכך על ידי משתה ושמחה ובכך מתקדשים בקדושה עליונה. מובא במדרש (משלי ט, ב) כל המועדים עתידים להתבטל אך ימי הפורים לא יהיו בטלים לעולם שנאמר (אסתר ט, כח) "וימי הפורים האלו לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם" אף יום הכיפורים אינו בטל לעולם שנאמר "והייתה זאת לכם לחוקת עולם".

וזאת משום שכל המועדים הם מכח קדושת ישראל שלעתיד לבוא יהיה "עולם שכולו שבת" שיתירה היא מכל הקדושות. אך "פורים" מכח התגלות של קדושה עליונה בא, לכן תוסיף קדושה זו ויאיר אורה גם לעתיד לבא.

ביאר המהר"ל מפראג (תפארת ישראל פרק נג) ששני ימים אלו נוגעים לעצם החיים של כלל ישראל, לולי יום הכיפורים היו העבירות מכריעים אותנו חס ושלום וכמו כן בפורים הצילנו ה' יתברך מגזירה נוראה "להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים".

ואמרו עוד חכמינו זכרונם שכל ספרי הנביאים והכתובים עתידים ליבטל לימות המשיח חוץ ממגילת אסתר שהיא קיימת לעד.

ומגילת פורים לא תבטל משום שהיא שורש ויסוד למחיית עמלק וסוף פרשה זו תהיה לעתיד לבוא בגאולה העתידה, ולאחר שיניח ה' לישראל

מכל אויביו ימחה זכר עמלק ויהיה שמו של הקדוש ברוך הוא שלם וכסאו שלם ואז יספרו הכל מעשי ה' וגבורותיו אשר עשה להכרית זרעו של עמלק מימי מרדכי ואסתר

עד קץ הימים. (אור יום הפורים)

בספר "דברי יחזקאל" מובא כי ביום הכיפורים רק הכהן הגדול השיג את הקדושה הזאת, ובפורים יוכל כל איש מישראל להשיג קדושה זאת... הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זי"ע אמר: בפורים אפשר לפעול הכל, כי כבר מבואר בשולחן ערוך: "כל הפושט יד נותנים לו"! כשמאן דהו הזכיר זאת בשולחן של הרה"ק רבי יצחק מסיקווירא זי"ע, נענה רבי יצחק ואמר: אם כן, היום זה גם זמן תשובה! כי הרי הקדוש ברוך הוא מפושטי יד, שימינו פשוטה לקבל שבים!... בימי הפורים אפשר להביא את גאולתנו!... אמר הכותב: ראיתי להביא בפניכם את דבריו הקדושים של מרן החיד"א אשר הובא בספרו לב דוד (פרק כ"ט) בגודל קדושת ימי הפורים, וכך כותב בלשונו המליצית: ומאחר שכן, במקום גילה שם תהא רעדה, לעשות מצוות

היום, באימה רבה, שמחת עולם, שמחה של מצוה ולא תהיה עדת ה' אל גיל כעמים השוטים במזרקי יין, ושחוק וקלות ראש מאד מבלי משים יראת ה', וחס ושלום עלה על לבם כי ביום הפורים הותרו האיסורים. ואיך נישא פנינו לשלם רעה תחת טובה.

וכאן ממשיך החיד"א זי"ע ומסיים בדברים נחרצים: ובעיני הדבר פשוט. שאם כל ישראל, ביום הזה, אשר זרע עמלק לטבח יובל, היו נוהגים בסדר קדושה, והשמחה הייתה מקודשת לשמים ויתר היום היו עוסקים בתורה כל אחד כפי שיעורו, היינו נגאלים בשכר זה גאולת עולם.

פרשת זכור

השבת נקרא פרשת זכור שהיא מצוה עשה מהתורה לשמוע ולזכור מה שעשה עמלק לעם ישראל בצאתם ממצרים כשנלחם עמהם והוא כדי לידע מעשיו הרעים ולתקוע שנאתו בליבנו ולמחות אותו מתחת פני השמים.

להלן מובאים פסוקי פרשת זכור עם ביאוריהם כבקשת הגאון הרב אליהו דרייפוס שליט"א על מנת שכל אחד יבין פרשה זו היטב כדי לצאת ידי חובה בצורה נאותה בעזרת השם, ויהי רצון שימחה זכר עמלק במהרה ונזכה לגאולה השלימה, אמן.

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עַמְלֶק - בפה.

בְּדֶרֶךְ - בשעה שיצאתם ממצרים ועדיין לא היו לכם ארץ ונחלה ולא היתה לו שום סיבה להילחם, ויש אומרים שעמלק סיבב שפרעה ירדוף וילחם עם ישראל.

בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם - בשעת גאולתכם.

אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ - בא אליהם ממארב כאילו נפגשו במקרה, ובכך צינן את פחד האומות מהשם יתברך כשהראה שאפשר להילחם עמהם.

וַיִּזְבֶּךְךָ - הכה באנשים שהלכו בסוף המחנה כזנב.

כָּל הַנְּחָשִׁים אֲחֵרֶיךָ - חסרי כח מחמת חטאם שהיה ענן פולטם.

וְאֵתָה עֵינֶיךָ - בצמא.

וַיִּגַע - בדרך.

וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים - עמלק לא היה ירא אלוה מלהרע לך.

וְהָיָה בְּהֵנִיחַ ה' אֱלֹהֶיךָ לָךְ מִכָּל אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב - מצות מחיית עמלק אינה נוהגת לימות המשיח.

בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחְלָה לְרִשְׁתָּהּ - שנצטוו על כך דעת כניסתם לארץ ישראל, ובשכר מצוה זו יירשו את הארץ.

תִּמְחָה - תאבד באופן שלא יישאר מהם שום זכר [כדוגמת המבול].

אֶת זְכָר עַמְלֶק - אנשים נשים וטף ובהמות.

מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם - מחייתו תהא תחת השמים במלחמה.

לֹא תִשָּׁכַח - אסור לשכוח והסיר זאת מהלב.

כתב ה"פלא יועץ", נשגבה עד מאוד מעלת פורים וקדושתו, כי בכל הימים לא כל תפילה ראויה היא שתקבל, אך ביום הפורים כל המתפלל בכוונה בוקעת תפילתו רקיעים ומתקבלת לפני כסא הכבוד. ורמז לדבר, הוא האמור במגילה: "ובבואה לפני המלך", וידוע כי כל "מלך" המוזכר במגילה הכוונה הפנימית היא למלך מלכי המלכים הבורא יתברך שמו, אך זאת בתנאי שיבקש באמיתות לבבו - ואפילו אם יתפלל ביחידות, עתירתו ובקשתו באה לפני מלכו של עולם ונענית.

מקובל מפי גדולי הצדיקים, שסגולה עצומה היא להשכים בבוקר היום הקדוש ולהרבות בתפלה לפני השם יתברך על כל הנצרך הן על בני, חיי ומזוני, והן על שאר דברים, מאחר וכל העולמות המה בשמחה ובגיל ביום זה.

מובא במכתבו של האדמו"ר מזידיטשוב זיע"א לתלמידיו: "ובקשתי שתשמחו ותשישו בימי הפורים האלה, וכל השותה בפורים כאילו מתענה משבת לשבת".

ונהפוך הוא

הגמרא (מגילה י"ד:) ממשילה את המן ואחשורוש לשני בני אדם, לאחד היה תל עפר גבוה באמצע שדהו, וכשהיה עורך ומשקה את שדהו, היה עליו לעלות ולרדת מן התל אל השדה, דבר שהיה מטרידו מאוד. לשכנו היה עמק וחריץ באמצע שדהו, שהיה מפריע לעבודת האדמה. כשעבר בעל החריץ וראה את התל של שכנו, אמר בלבו: מי יתן והיה הוא מוכר לי את התל הזה כדי להשוות את פני הקרקע של שדי. וכשעבר בעל התל ליד השדה של שכנו וראה את החריץ. אמר: הלוואי והיה לי חריץ כזה, והייתי קונהו אף בדמים מרובים, כדי שאוכל להשוות את פני הקרקע בשדי, לימים נפגשו זה עם זה, אמר לו בעל החריץ לבעל התל: אנא, מכור לי בדמים את התל שברשותך, וענה הוא: טול אותך בחינם והלוואי. כך, כשבא המן אל אחשורוש והציע לו עשרת אלפים ככר כסף תמורת גזרת כליה על ישראל, אמר לו אחשורוש: הכסף נתון לך - טול אותם בחינם והלוואי.

יש להבין, אם אחשורוש היה שונא כל כך גדול ליהודים איך התהפך במהירות רבה כשאמרה לו אסתר "איש צר ואויב המן הרע הזה", ומיד תלה את המן והרג את כל שונאי היהודים, ועוד יפלא הדבר איך נתן אחשורוש את בגדי מלכותו סוסו ואף את כתרו למרדכי והרי הוא היה שונא כל כך את היהודים, ולא מצוי שמלך מעניק לאזרח שהצילו את חפציו האישיים, אף לא לזמן מועט.

נבאר הדברים על פי דבריו הנפלאים של "היערות דבש": הנה המלכים הקדמונים היו חפצים לדעת מי יירש אותם וישב אחריהם על כסא מלכותם, וכן אחשורוש רצה לדעת זאת לכן פנה הוא אל החוזים בכוכבים, שאמרו לו: אנו רואים שיהודי יישב על כסאך וירש אותך, ותמה אחשורוש מהיכן יצוץ יהודי זה, ולכן פחד שמא ימרדו בו היהודים ויבצעו הפיכה במלכותו. כתוצאה מכך פיתח כנגדם משמטה עזה. ולכן כאשר בא המן והציע להרוג את היהודים שמח אחשורוש כמוצא שלל רב, ואמר לו מיד הכסף נתון לך והעם לעשות בו כרצונך, ומיד הוציא את טבעתו ונתנה להמן כדי שלא יהיה שום עיכוב, אבל אחרי שאסתר עשתה את המשתה, נדדה שנתו ולא יכול היה לישון, ופחד שעומדת להתבצע הפיכה כנגדו ולכן שאל האם חייב למישהו טובה על מה שהטיב עמו ונאמר לו שלא גמל למרדכי על מעשהו, ולכן אמר מוטב להלביש

למרדכי היהודי את בגדי וכתרי ולקחתו בסוס האציל שלי ולהעבירו ברוב פאר והדר ברחובות העיר ובכך יתבטל מה שחזו האצטגנינים.

כשאסתר עשתה את המשתה ביום השני, הזמינה את אחשורוש למשתה ושם אמרה לו: כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד וסיפרה לו שהיא יהודייה והמן רוצה לאבד את עמה כששמע כך הבין שאם אסתר יהודייה אז גם בנו יהודי ובכך יתבטא ויתקיים העניין ממנו חשש כל כך, לכן שינה דעתו מן הקצה אל הקצה ופעל נגד שונאי ישראל.

עבודת יום הפורים - לשמוח!

לביטו של רבי אליעזר רוקח מאמסטרדם, נכנסו ביום הפורים שליחים מטעם בית המלוכה בהולנד. הוא התבקש על ידי המלכה להעתיר ולבקש רחמים על המדינה, על כל יושביה. סכרי הולנד נפרצו, וסכנה מוחשית מרחפת על אזרחיה. כששמע זאת רבי אליעזר, הורה מיד להביא אל שולחנו בקבוקי יין נושנים מהמינים המשובחים ביותר. הוא ציווה לאנשיו לשותת, להתבסס ולשמוח עד בלי די. עברה שעה קלה בה היו הכל שרויים בשמחה רבה, "עד דלא ידע"... כנסות הערב הגיעו שוב שלוחי המלכה ובפיהם בשורה: השטפון נעצר והסכנה חלפה. כשראו את העליצות הרבה, תמהו: לשמחה מה זו היא עושה?! הם שבו למלכה וספרו לה הדבר. זו התפלאה מאוד ושלחה לקרוא לרבי אליעזר: "חשבתי שתצום ותרבה בתפילה ובכי", אמרה, "ועתה, לא די שלא הצטערתי, עוד הרבית שמחה והפכת את יום הצרה לחג? אתמהו?" הסביר רבי אליעזר ואמר: "אנו מפיסים את אלקינו בכך שאנו מקיימים את מצותיו. וכשאנו ממלאים את רצונו, מודד הוא לנו באותה מידה ועושה רצונו. ביום זה הצטוונו לשמוח, שהרי פורים היום. אמרתי לאנשי: בואו ונמלא את חובתנו ביתר שאת ונשתה לכבודו עד בלי די, ואכן כפי שנוכחת לראות ניצלה כל המדינה כולה".

מעשה שאירע עם המלך פואד

לא רבים מכירים את המעשה שאירע עם המלך פואד, אשר פרטיו מקבילים מאד למסופר במגילת אסתר. הדבר התרחש לפני כתשעים שנה בארמונו של המלך, כאשר הלך הוא עם המלכה לטייל בגינת הביתן שלהם. לפתע החליטה המלכה להתרחץ במי המעיין המפכה בחצר הארמון. המלך ציוה עליה שלא תרחוץ והיא בשלה, ולבסוף המרתה את פיו ועשתה כרצונה. כשנדע לשרים על כך הם העירו למלך שצריך שיש להגיב על כך בחומרה. שלא כאחשורוש בשעתו, מינה המלך המצרי שלשה חכמים כדי שיעצו לו כיצד לנהוג במלכה הסוררת. היו אלה נציגים משלשת הדתות, כשאחד מהם היה רבה של מצרים, הרב נחום, שהתחבט מאוד בפתרון הסוגיה. הוא שיגר בבהילות את השאלה למעונו של הגאון רבי יהושע לייב דיסקין אשר ישב ומצודתו הייתה פרושה על פני חלקים נרחבים בעולם היהודי. המהרי"ל השיב לו על פי הגמרא (עבודה זרה מט.) האומרת שהמשתחויה למי מעיין לא אוסר בפעולתו את המים, שכן המים שהשתחויה להם חלפו עברו מן העולם, והמים הזורמים כעת הם מים אחרים". לך אמור למלך פואד, אמר רבי יהושע לייב, שהמלכה לא עברה על מצוותו כפי שחשד, משום שהמים בהם רחצה לא היו אותם המים שהיו בזמן שאסר עליה לרחוץ בהם... עשה הרב נחום כדבריו ועצתו המחוכמת התקבלה בשמחה על לב המלך יותר ממה שהעלו במצודתם שאר היועצים, ובשכר זה גידלו המלך ונישאו על כל השרים. מה שחכם אחד מסוגל לעשות, לא יעשה גם היועץ הגדול ביותר. (סוּבֵךְ יבֵעוּ)

המקובל הצדיק הרב דוד בצרי שליט"א
בביקור בשיעור השבועי לצעירים
המתקיים מידי מוצאי שבת | 20:30

חלוקת
מנורות מיוחדות
לילדי אבות ובנים
הצטרפו ללימוד
מידי מוצאי שבת
לאחר ההבדלה

לקראת פורים
יצאנו במבצע
חלוקת
משלוחי מנות
לילדי הקהילה
ולתושבי
הבעתיים ורמת הן
בשיתוף
בית חב"ד גבעתיים

בס"ד
 יצא לאור
 הספר "ממתק לשבת"
 מתורתו של רבינו

נותרו
 ספרים
 אחרונים

מיוחד
 לשולחן
 שבת ורג

ניתן להשיג בבית הכנסת המרכזי "בית יוסף"
 רחוב גלבוע 11 גבעתיים | או בטלפון: 055-6771015

זכר למחצית השקל

"באחד באדר משמיעין על השקלים" (שקלים פ"א, מ"א)

בא והעבר מעותיך לבית הכנסת המרכזי "בית יוסף" וקהילת "ברכת חיים"
 כהכרת הטוב לבית הכנסת ולרבינו רבי חיים כהן זצ"ל על כל הפעילות ושיעורי התורה המרובים שיש לנו בקהילה
 הזדרזו ותרום את המעות זכר למחצית השקל בדווקא לבית הכנסת "בית יוסף".

עמדו על הברכה

<p>שמות:</p> <p>לעילוי נשמת: וילט טוינה בת תפחה ודוד ז"ל נפטר י"ח תמוז תש"פ שלמה טוינה בן דבורה ודוד ז"ל נפטר ט"ו אלול תש"פ ת.נ.צ.ב.ה</p>	<p>שמות:</p> <p>לעילוי נשמת: הרבנית צפורה בת טובה ע"ה ת.נ.צ.ב.ה</p>	<p>שמות:</p> <p>לעילוי נשמת: האישה הצנועה מרת פנינה בת בלנקה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה</p>	<p>שמות:</p> <p>לעילוי נשמת: הרב חיים אבישלום בן בלנקה זצוק"ל ת.נ.צ.ב.ה</p>	<p>לרפואה שלימה: אידית דובה בת אלקה רות הי"ו</p>
--	--	---	--	--

להנצחות ולהקדשות
 במייל: b5448622@gmail.com
 sms-ב: 054-4843340

4